

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 334/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátska kancelária, Železničná 90/12, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 11/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátska kancelária, Železničná 90/12, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy postupom

Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 11/2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že pred okresným súdom bolo začaté konanie vo veci návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorý podala manželka sťažovateľa (ďalej len „manželka“) a ktorým žiadala o zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Okresný súd predmetnému návrhu vyhovel uznesením sp. zn. 5 P 11/2017 z 15. marca 2017 (ďalej len „uznesenie z 15. marca 2017“). Sťažovateľ uvádza, že už v čase doručenia označeného rozhodnutia jeho osobe bolo iniciované konanie vedené pod sp. zn. 11 P 46/2007, v rámci ktorého sťažovateľ žiadal neodkladným opatrením rozhodnúť o zverení maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Toto konanie však bolo uznesením okresného súdu sp. zn. 11 P 46/2017 z 22. marca 2017 zastavené s odkazom na skutočnosť prebiehajúceho konania sp. zn. 5 P 11/2017 predstavujúceho prekážku brániacu rozhodnutiu o návrhu sťažovateľa .

3. Podľa vyjadrenia sťažovateľa bolo uznesenie z 15. marca 2017 napadnuté 17. marca 2017 odvolaním opatrovníka maloletých detí – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica (ďalej len „úrad práce, sociálnych vecí a rodiny“), pričom boli sťažovateľ a právny zástupca manželky 21. marca 2017 vyzvaní, aby sa podľa potreby k podanému odvolaniu vyjadrili.

4. Sťažovateľ ďalej uvádza, že aj on napadol uznesenie z 15. marca 2017 odvolaním, ktoré uplatnil 27. marca 2017, pričom okresný súd 29. marca 2017 vyzval na podanie vyjadrenia k predmetnému odvolaniu právneho zástupcu manželky a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ak to považujú za potrebné. Podľa obsahu spisového materiálu týkajúceho sa namietaného konania mala byť predmetná výzva prevzatá právnym zástupcom manželky 3. apríla 2017 a lehota na vyjadrenie mu mala uplynúť 13. apríla 2017.

5. Sťažovateľ v závere sťažnosti dôvodí, že okresný súd je v namietanom konaní nečinný, keďže ani po 13. apríli 2017 nepredložil bez toho, aby mu v tom bránila opodstatnená prekážka, sťažovateľom uplatnené odvolanie nadriadenému súdu. V sťažnosti

adresovanej ústavnému súdu zároveň prezentuje sťažovateľ názor, že dôvodom označenej nečinnosti okresného súdu je diskriminačný prístup súdu k jeho osobe z dôvodu, že nedisponuje slovenským štátnym občianstvom, keďže je štátnym príslušníkom Ruskej federácie.

6. V postupe okresného súdu vidí sťažovateľ porušenie svojich základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 19 ods. 2 ústavy.

7. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 11/2017, prikázal okresnému súdu v označenom konaní konať bez zbytočných priet'ahov a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

10. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletých (maloletých detí sťažovateľa). Ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú pri svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje, zaradzuje konania vo veciach starostlivosti o maloletých medzi privilegované konania, ktoré si z hľadiska požiadavky na plynulý postup v konaní vyžadujú osobitnú ochranu. Zmienená požiadavka je prirodzene premietnutá aj do súvisiacej právnej úpravy, kde podľa ustanovenia § 367 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletého rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu a v tejto lehote súd uznesenie aj vyhotoví.

14. V prípade sťažovateľa nie je predmetom námietok priamo vlastné konanie okresného súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale až nasledujúca fáza, keď mala byť vec sťažovateľa v dôsledku nim uplatneného odvolania a tiež odvolania opatrovníka maloletých detí predložená na rozhodnutie nadriadenému súdu.

15. Sťažovateľ svoje odvolanie proti prijatému uzneseniu okresného súdu uplatnil 27. marca 2017. Z informácií poskytnutých okresným súdom ústavný súd zistil, že obe podané odvolania boli pre účely prípadného vyjadrenia predložené právnenému zástupcovi matky, ktorého vyjadrenie bolo opätovne doručované pre účely prípadnej reakcie opatrovníkovi maloletých detí a sťažovateľovi. Po doručení predmetných stanovísk boli uplatnené opravné prostriedky spolu so spisovým materiálom predložené nadriadenému súdu na rozhodnutie 9. mája 2017.

16. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej praxe reflektuje judikatúru ESLP, ktorá požaduje v záujme rešpektovania práv účastníkov konania na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zachovať plynulý postup konania aj pri predkladaní spisu s uplatneným opravným prostriedkom nadriadenému súdu. S prihliadnutím na privilegovaný charakter posudzovaného konania (pozri bod 13 odôvodnenia) možno konštatovať, že postup okresného súdu, keď boli uplatnené odvolania účastníkov konania predložené opravnému stupňu s odstupom viac ako jedného mesiaca od ich podania, z hľadiska časového nezodpovedal celkom požiadavke urýchlenosti konania. Na druhej strane však treba povedať, že oddialenie predloženia spisu nadriadenému súdu nebolo spôsobené nečinnosťou okresného súdu, práve naopak, v priebehu uvedeného úseku, tak ako to je uvedené v bode 15 odôvodnenia, boli zo strany okresného súdu vykonávané procesné úkony smerujúce k zisteniu skutkového stavu veci.

Ústavný súd súčasne poznamenáva, že sťažovateľove tvrdenia o diskriminačnom postupe okresného súdu voči jeho osobe hodnotí ako nepodložené domnienky, keďže pre takýto záver nesvedčia žiadne relevantné skutočnosti.

17. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prierahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04),

prípadne návrhu buď nevyhovie (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

18. S odkazom na prezentovanú judikatúru (pozri bod 17 odôvodnenia) hodnotí ústavný súd charakter označeného negatívneho momentu v postupe okresného súdu ako ojedinelý prier'ah, ktorý nedosahuje takú intenzitu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o zbytočných prier'ahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv s'ťažovateľa.

19. Ústavný súd preto dospel k záveru, že s'ťažnosť s'ťažovateľa je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

20. Nad rámec ústavný súd dodáva, že uvedené rozhodnutie ústavného súdu nepredstavuje procesnú prekážku, ktorá by v budúcnosti bránila s'ťažovateľovi obrátiť sa na ústavný súd so s'ťažnosťou, ak by v prípade potenciálneho vrátenia veci s'ťažovateľa nadriadeným súdom do prvostupňového konania dochádzalo podľa vedomia s'ťažovateľa k zbytočným prier'ahom v namietanom konaní okresného súdu.

21. Z týchto dôvodov ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia, a ďalšími návrhmi s'ťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2017